

Burgerparticipatie Gemeentereglement met betrekking tot de Vorstse Burgerraad

VOORWOORD

Dit gemeentereglement regelt de oprichting en de werking van de Vorstse Burgerraad.

De gemeente Vorst wil haar inwoners betrekken bij de uitstippeling van het gemeentelijk beleid. In dat verband tracht ze de burgerparticipatie en de interactie tussen bewoners en verkozenen te stimuleren, de beraadslagingen van de verkozenen te verrijken, een cultuur van samenwerking te stimuleren, de burgers te activeren om hun kennis en ervaring te benutten op lokaal vlak en op die manier maatschappelijke innovatie te bevorderen.

In dat opzicht richt de gemeente Vorst de Vorstse Burgerraad (VBR) op.

De VBR is een nieuw participatief instrument, bestaande uit 37 bij loting aangeduide inwoners, representatief voor de diversiteit van de Vorstse bevolking. Deze raad levert beredeneerde adviezen en concrete aanbevelingen om bij te dragen tot de besluiten van de gemeente.

Gemeentereglement betreffende de Vorstse Burgerraad

Hoofdstuk 1. DOELSTELLINGEN

Artikel 1

Met de oprichting van een VBR zijn de doelstellingen van het participatieve proces van de gemeente Vorst de versterking van de participatie van de burgers en, ruimer, de lokale democratie, door:

- de kans te geven inzicht te verwerven in de uitdagingen van hun gemeente;
- een open, evenwichtige, gefundeerde en constructieve dialoog te bevorderen over de gemeentelijke uitdagingen, de actiemiddelen en het beleid;
- de interactie tussen inwoners en verkozenen te stimuleren;
- rekening te houden met hun advies bij de uittekening van het gemeentebeleid.

Hoofdstuk 2. BEVOEGDHEDEN EN TAKEN

Artikel 2

De VBR is een participatieorgaan waarvan de samenstelling en de algemene werking worden bepaald door de Gemeenteraad.

De VBR speelt een adviserende rol en kan voorstellen en argumenten aanbrengen. Hij kan adviezen en aanbevelingen voorleggen aan de Gemeenteraad en aan het College van Burgemeester en Schepenen. Het College legt het rapport vóór de volgende gemeenteraadsvergadering voor aan de gemeenteraadsleden.

De beslissingsbevoegdheid berust uitsluitend bij het College of de Gemeenteraad, in naleving van de bevoegdheidsverdeling vastgelegd in de Nieuwe Gemeentewet.

De Gemeenteraad en het College verbinden zich er evenwel toe in hun beraadslagingen en hun beleid de adviezen en aanbevelingen van de VBR te analyseren, en systematisch te motiveren hoe deze adviezen en aanbevelingen al dan niet in aanmerking werden genomen.

De Gemeenteraad spreekt zich binnen een termijn van 6 maanden uit over een advies. Als deze termijn niet kan worden gerespecteerd, motiveert de Gemeenteraad of het College de redenen voor een bijkomende termijn bij de VBR.

Hoofdstuk 3. SAMENSTELLING VAN DE VORSTSE BURGERRAAD BIJ LOTING

Artikel 3

De VBR bestaat uit 37 Vorstenaren, die de socio-demografische diversiteit van de gemeente weerspiegelen en die bij loting uit het bevolkingsregister van de Gemeente Vorst werden bepaald, met uitzondering van 2 plaatsen zoals bedoeld in artikel 5, §2.

Artikel 4

De samenstelling van de VBR wordt vastgelegd door toepassing van de techniek "gestratificeerde loting", gekoppeld aan een systeem van representatieve quota waarvan de socio-demografische criteria in artikel 5 hieronder worden opgesomd.

Via gestratificeerde loting kunnen mensen worden bereikt die normaal geen burgeroverleg zouden bijwonen. Het is dus de bedoeling contact te leggen met een

publiek dat moeilijk te bereiken is, en te streven naar een vertegenwoordiging van de diversiteit van de bevolking van de gemeente.

Het verloop van de loting wordt door de Gemeenteraad goedgekeurd en wordt beschreven in BIJLAGE 1 "Verklarende nota".

Artikel 5

§1 Er worden 35 leden voor de VBR geselecteerd, rekening houdend met 6 types socio-demografische criteria om de diversiteit van het panel te garanderen, gebaseerd op de meest recente Vorstse statistieken gepubliceerd op de datum van de loting bedoeld in art. 3:

- Geografisch evenwicht;
- Leeftijdscategorie met inbegrip van de jongeren tot en met 16 jaar;
- Gelijkheid man-vrouw, op één na;
- Nationaliteit;
- Beroep / professionele activiteit;
- Opleidingsniveau.

§2 2 leden van de VBR worden op vrijwillige basis gekozen in samenspraak met de Sociale coördinatie en de *ad hoc* overheidsstructuren (zoals het OCMW) van de gemeente buiten het bevolkingsregister, teneinde de deelname te verzekeren van inwoners uit de moeilijkst te mobiliseren profielen, zoals mensen in precaire situaties, die zijn ingeschreven of gedomicilieerd bij het OCMW.

Artikel 6

§1 Deelname aan de VBR is vrijwillig.

§2 De leden kunnen er zich op elk moment uit terugtrekken.

Ontslag wordt schriftelijk ingediend, via e-mail of gewone post naar de Secretaris van de VBR [e-mail en postadres], minstens een week voor de volgende vergadering van de Raad.

De Secretaris zal er de Gemeenteraad onmiddellijk van op de hoogte stellen.

§3 Inwoners die niet over hun burgerrechten en politieke rechten beschikken, mogen geen deel uitmaken van de VBR.

Als een lid van de VBR zijn politieke en burgerrechten in de loop van het mandaat verliest, wordt hij/zij automatisch als ontslagnemend beschouwd.

§4 De leden van de VBR moeten de hele duur van hun mandaat in Vorst verblijven. In geval van verhuizing uit de gemeente worden zij als ontslagnemend uit de VBR beschouwd.

§5 Als een lid van de VBR 2 opeenvolgende vergaderingen niet bijwoont zonder verantwoording die het Secretariaat van de VBR als geldig aanneemt, wordt hij/zij als ontslagnemend beschouwd.

§6 Het ontslagnemend lid wordt binnen de 3 maanden vervangen door een plaatsvervang(st)er met een soortgelijk profiel uit de tweede steekproef van de loting die op de reservelijst is geplaatst. De plaatsvervang(st)er moet zo goed mogelijk overeenkomen met het profiel van het vervangen lid, waarbij zoveel mogelijk het evenwicht van de 6 criteria wordt gevrijwaard die zijn vastgelegd in artikel 5, §1.

Artikel 7

Om lid te worden van de VBR moeten minderjarigen het Secretariaat van de VBR een ouderlijke toelating voorleggen.

Artikel 8

Een mandaat van een lid van de VBR heeft een duur van 2 jaar vanaf de installatievergadering.

Na afloop van die periode volgt er een nieuwe loting om de VBR volledig te vernieuwen.

Hoofdstuk 4. ONVERENIGBAARHEDEN

Artikel 9

§1 Slechts één persoon uit eenzelfde huishouden mag lid worden van de VBR.

§2 Als zij worden uitgeloot, kunnen gemeente- of OCMW-raadsleden, leden van het College van Burgemeester en Schepenen of van de Politieraad, ministers en parlamentsleden niet zetelen in de VBR.

§3 Als een lid van de VBR zich voor een verkiezing kandidaat stelt, moet hij/zij dat melden aan de Secretaris van de VBR. Hij/zij wordt dan 3 maanden vóór de datum van de verkiezingen waarvoor de kandidatuur geldt, uit de VBR geschorst.

In geval van verkiezing wordt het lid van de VBR automatisch ontslagnemend geacht en overeenkomstig artikel 6, §6 vervangen.

Hoofdstuk 5. WERKING VAN DE VORSTSE BURGERRAAD

Artikel 10

De VBR beschikt over een “Secretaris van de Vorstse Burgerraad”.

Deze Secretaris wordt aangesteld via de overheidsopdracht betreffende de definitie van de methodologie, samenstelling, oprichting en begeleiding van een VBR.

De Secretaris van de VBR staat in voor de oprichting en begeleiding van de VBR. Hij-Ze waarborgt de administratieve en logistieke werking en neemt de communicatie op zich. Hij-Ze biedt tevens alle andere vormen van ondersteuning, waaronder toegang tot informatie, contacten met diensten en deskundigen, en met alle andere betrokkenen.

Artikel 11

Elke aanwezigheid op een volledige vergadering van de VBR geeft recht op een vergoeding van 34,71 euro bruto, per lid, ten laste van het Secretariaat van de VBR, op basis van een vrijwilligersovereenkomst.

Zo wordt het bijwonen van de vergaderingen aangemoedigd en wordt de investering van de leden gevaloriseerd.

Elk lid heeft echter het recht af te zien van deze vergoeding door dit schriftelijk te melden aan het Secretariaat van de VBR.

Artikel 12

De VBR komt voor het eerst samen naar aanleiding van de installatievergadering, op uitnodiging van de Voorzitster van de Gemeenteraad, de Burgemeester en de Gemeentesecretaris.

De uitnodigingen aan de leden van de VBR worden minstens 3 weken op voorhand verzonden, met gebruikmaking van de nodige middelen (post, e-mail, ...). Schoolvakanties worden vermeden voor de vergaderingen van de VBR.

Artikel 13

De leden van de VBR kunnen kennismaken met elkaar, de door de Secretaris van de VBR aangehaalde beraadslagings- en werkwijzen van een beraadslagende vergadering leren kennen en zelf hun werking vastleggen (overleg- en werkbeginselen, communicatiekanalen, werkagenda ...).

Ze kunnen daarvoor rekenen op de ondersteuning van een neutrale facilitator, die door de Secretaris van de VBR wordt voorgedragen.

Artikel 14

Naast de installatievergadering komt de VBR hoogstens 11 keer samen, gespreid over een periode van 2 jaar.

De laatste vergadering van de VBR over een bepaald thema mag niet plaatsvinden in de maand vóór de federale, gewestelijke en/of Europese verkiezingen, noch in de 3 maanden vóór de gemeenteraadsverkiezingen.

Artikel 15

De VBR komt samen in het lokaal dat door de Gemeente ter beschikking wordt gesteld.

Indien het onmogelijk is om fysiek samen te komen, met name om gezondheidsredenen, vergadert de VBR op afstand met behulp van digitale instrumenten die door de Gemeente ter beschikking worden gesteld. Ze stelt ook de nodige middelen ter beschikking om digitale verbindingen tot stand te brengen met de leden van de VBR die er nood aan hebben: een speciale ruimte, informaticamateriaal en technische bijstand.

De Gemeente helpt ook bij online beraadslagingen door personeel ter beschikking te stellen om het Secretariaat van de VBR te helpen bij het faciliteren van online subgroepen.

Artikel 16

De aanbevelingen van de VBR over het gegeven thema worden bij consensus aangenomen. Bij gebrek aan consensus wordt er overgegaan tot een stemming bij gewone meerderheid.

Artikel 17

§1 De VBR kan slechts beraadslagen in aanwezigheid van minstens 25 van zijn leden. Is dat niet het geval, dan kan de Secretaris van de VBR een nieuwe vergadering bijeenroepen waarvoor het quorum niet langer vereist is.

§2 De leden van de VBR moeten aanwezig zijn bij de voorbereidende werkzaamheden voor elk thema van de VBR om bij het beslissingsproces beschreven in artikel 16 betrokken te worden.

§3 In geval van herhaalde afwezigheid bij de voorbereidende werkzaamheden bepaalt de VBR in zijn werkwijze de modaliteiten voor deelname aan het opstellen van de aanbeveling van het in gebreke blijvende lid.

Artikel 18

De VBR nodigt elke persoon uit die ondersteuning of bijzondere expertise kan leveren in de debatten.

Artikel 19

De leden van de VBR moeten de terughoudendheid en discretie aan de dag te leggen die nodig zijn rond het voeren van de debatten en de informatie die bij de werkzaamheden van de VBR wordt verspreid.

De VBR ziet toe op de naleving van de verschillende wetten, decreten, ordonnanties en alle andere rechtsregels die in België van kracht zijn.

Artikel 20

De leden van de VBR verbinden zich ertoe te werken in een geest van verdraagzaamheid, luisterbereidheid, naleving van de basisrechten, respect voor de democratische waarden en waardering van ontmoetingen door sociale diversiteit (tussen culturen, generaties, ...).

Zij verbinden zich er tevens toe de beginselen na te leven van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden.

Hoofdstuk 6. THEMA'S

Artikel 21

De thema's die de VBR behandelt, vallen onder de gemeentelijke bevoegdheden en zijn van algemeen belang voor de Vorstenaren.

Wordt van gemeentelijk belang beschouwd: alles wat te maken heeft met de gemeentelijke actualiteit, de gemeentelijke uitdagingen, het gemeentelijke beleid of bepaalde beslissingen en/of projecten die een concrete impact hebben op het dagelijkse leven van de Vorstenaren of het ingrijpend veranderen.

Artikel 22

§1 Tijdens het mandaat van de VBR komen 3 thema's aan bod: het eerste op initiatief van het College en 2 na een gezamenlijke beslissing van de Gemeenteraad en de VBR.

§2 Na afloop van elke thematische cyclus bepaalt de VBR 3 thema's die aan de Gemeenteraad worden voorgelegd.

Uit die 3 voorstellen selecteert de Gemeenteraad een voorstel en brengt het een advies uit over de opportuniteit van elk van de 3 voorgelegde voorstellen.

§3 Eén te behandelen thema is definitief vastgelegd en is door de VBR gekend één maand voor de eerste sessie van 3 vergaderingen die aan dit thema worden gewijd.

Hoofdstuk 7. BEKENDMAKING VAN DE AANBEVELINGEN EN VAN DE WERKZAAMHEDEN EN VERSLAG

Artikel 23

Het advies van de VBR over een thema wordt overgemaakt aan de Gemeenteraad.

Artikel 24

Aan het einde van elke vergadering van de VBR worden het verslag over de inhoud ervan en alle werkzaamheden daarrond zo goed mogelijk verspreid, o.a. op een webplatform dat volledig aan de VBR is gewijd.

Artikel 25

De Secretaris van de VBR legt de Gemeentesecretaris een officieel verslag van de aanbevelingen van de VBR over het betreffende thema voor, met het oog op de volgende zitting van het College, dat er verslag van zal uitbrengen op de volgende Gemeenteraad. Het zal er worden voorgesteld door een delegatie van de VBR.

Hoofdstuk 8. INWERKINGTREDING

Artikel 26

Dit reglement treedt in werking op de vijfde dag na zijn bekendmaking.

* * *